

Nader onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Plangebied: Teding van Berkhoutlaan, Delft

Opsteller(s): M.S. de Haan

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Nader onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon	
Plangebied	Teding van Berkhoutlaan, Delft
Opsteller(s)	M.S. de Haan
Datum	24-12-2021
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20211221v01
Aantal pagina's	18
Opdrachtgever	Van Wijnen Projectontwikkeling West B.V.
Contactpersoon	J. Meijs
Kwaliteitscontrole	K.J. van Veen
Wijze van citeren	Haan, M.S. de, 2021. Nader onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Teding van Berkhoutlaan, Delft. Kenmerk: ER20211221v01. Ecoresult B.V., Alblasserdam
Ecoresult B.V. Edisonweg 10- unit 320 2952 AD Alblasserdam 078 75 184 12 info@ecoresult.nl www.ecoresult.nl	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Onderzoeksvragen	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Omschrijving plangebied	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Beschrijving	5
2.2.1	Omschrijving werkzaamheden	5
2.2.2	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode	6
2.2.3	Methode uitvoering: materieel en werkwijze	6
2.2.4	(Ontwerp)tekening	6
3	Onderzoek beschermde soorten	8
3.1	Werkwijze	8
3.2	Volledigheid onderzoek	8
3.2.1	Algemeen	8
3.2.2	Vleermuizen	9
4	Resultaten nader onderzoek	9
4.1	Vleermuizen	9
4.1.1	Gewone dwergvleermuis	10
4.1.2	Ruige dwergvleermuis	11
4.1.3	Rosse vleermuis	12
4.2	Conclusie onderzoeksresultaten	12
5	Effectbeoordeling	13
5.1	Gewone dwergvleermuis	13
5.2	Ruige dwergvleermuis	13
5.3	Rosse vleermuis	13
6	Maatregelen	14
7	Conclusies en aanbevelingen	15
7.1	Conclusies	15
8	Geraadpleegde bronnen	16
8.1	Literatuur	16
8.2	Internet	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Van Wijnen Projectontwikkeling West B.V. heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Teding van Berkhoutlaan, Delft. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen kap van bomen en nieuwbouw van woningen (zie verder paragraaf 2.3). Uit een verkennend veldonderzoek uitgevoerd door Ecoresult B. V. in 2021¹ is gebleken dat in de woningen potenties aanwezig zijn voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis). Zodoende was nader onderzoek naar deze soortgroep noodzakelijk om te vast te stellen of deze soorten inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden. In voorliggende rapportage worden de onderzoeksresultaten beschreven.

De resultaten van voorliggende rapportage zijn drie jaar geldig. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

1.2 Onderzoeksvragen

In het onderzoek worden 5 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen?
3. Blijft de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen en/of het essentiële functionele leefgebied behouden?
4. Is ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk?
5. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

1.3 Leeswijzer

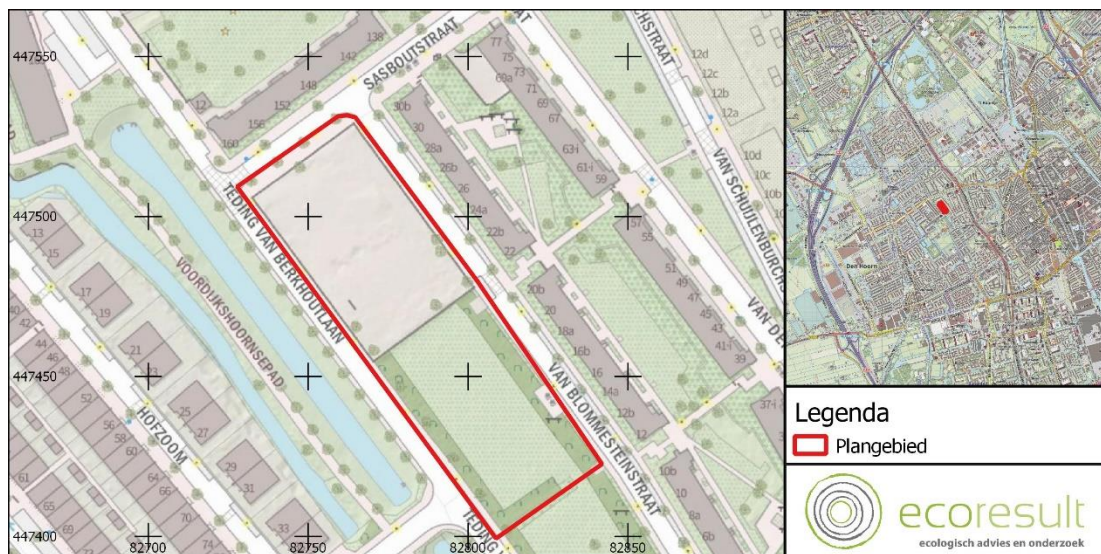
In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

¹ Vries, K. de, 2021.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied betreft een braakliggend terrein omgeven door metalen hekken en een deel van een naastgelegen voetbalveldje. Het plangebied is gelegen tussen de Teding van Berkhoutlaan, de Sasboutstraat en de Van Blommesteinstraat in de noordwestzijde van Delft, gemeente Delft, provincie Zuid-Holland (zie Figuur 1).

Figuur 1: Ligging plangebied en het onderzochte gebied, voor regionale ligging zie kaartinzet rechtsboven (Bron: PDOK)

2.2 Beschrijving

- Binnen het plangebied is bebouwing afwezig. Op het braakliggende gedeelte stond vroeger een school.
- Het braakliggende gedeelte is omgeven door een metalen hek.
- Het braakliggende gedeelte bestaat vrijwel geheel uit gras met maar een paar andere plantensoorten zoals klein hoefblad. Verder staan er 6 bomen op het terrein. Het gaat om 4 middelgrote essen met kleine hollen en scheuren.
- Het naastgelegen voetbalveldje is omgeven door middelgrote essen met diverse hollen en scheuren en aan de west-, zuid- en oostzijde bevinden zich ook stroken met struiken. Verder bestaat het terrein volledig uit gras.
- Aan de westzijde van het plangebied langs de westkant van de Teding van Berkhoutlaan loopt een lange sloot die aan weerskanten omgeven is door hoge populieren.
- Verlichting is alleen aanwezig langs de straten in de vorm van straatlantaarns.
- Open water is binnen het plangebied afwezig.
- Gesloten opgaande lijnvormige elementen zijn aanwezig buiten het plangebied en betreft de sloot met hoge populieren.

2.2.1 Omschrijving werkzaamheden

De voorgenomen werkzaamheden betreffen de kap van bomen, bouwrijp maken van het plangebied en de nieuwbouw van appartementen. Werkzaamheden betreffen onder andere:

- Het kappen van 6 bomen: 4 kleine aan de noordzijde van het plangebied en 2 essen op de overgang tussen het braakliggende deel en het voetbalveldje. Verder zullen alle bomen blijven staan.
- Door de Bomenwacht is de kwaliteit van 7 bomen beoordeeld. Uit deze beoordeling is gebleken dat 4 bomen in te slechte staat zijn en gekapt moeten worden. Hieronder vallen de 2 essen op de overgang tussen het braakliggende deel en het voetbalveldje en 2 andere essen in deze omgeving.
- Het braakliggende gedeelte zal geheel worden gebruikt voor de nieuwbouw en het voetbalveldje voor ca. een kwart.
- Het bouwen van 32 appartementen.
- De aanleg van parkeerplaatsen.

2.2.2 **Werkplanning, werktijden en realisatieperiode**

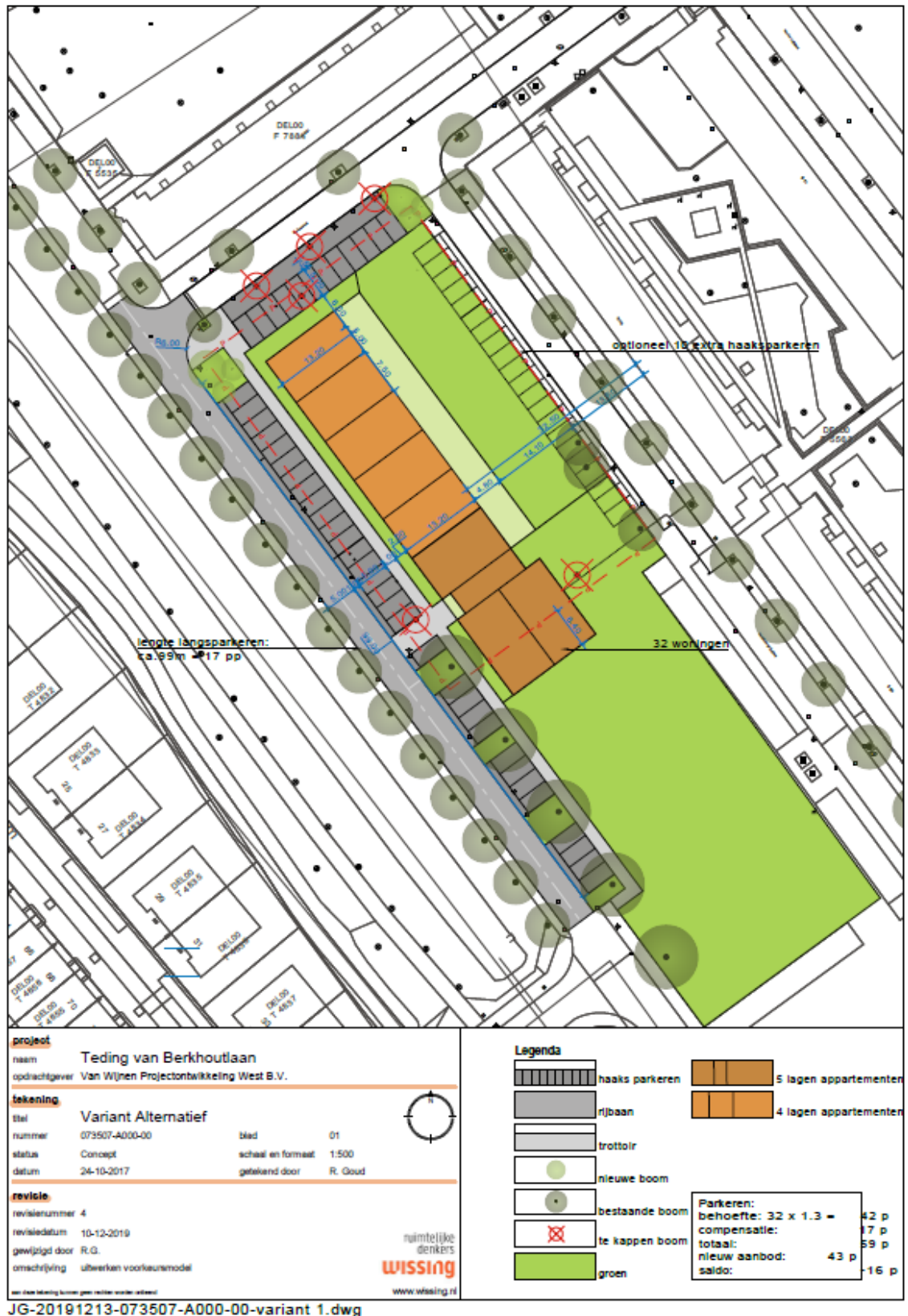
Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar.

2.2.3 **Methode uitvoering: materieel en werkwijze**

De exacte invulling is nog niet bekend.

2.2.4 **(Ontwerp)tekening**

Een ontwerp-tekening van de nieuwe situatie is beschikbaar en te zien op Figuur 2.

Figuur 2: Overzicht van de nieuwe situatie. Te kappen bomen staan aangegeven. Bron: Van Wijnen Projectontwikkeling West B.V.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 Werkwijze

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen (zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen (ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis) binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol 2021).

In Tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd onder goede weersomstandigheden, conform het Vleermuisprotocol 2021.

Datum	Type onderzoek	Zon op Zon onder	Moment	Onderzoekers	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Windkracht (Bft)
14-06-21	Technische inspectie boomholtes naar zomerverblijfplaatsen	n.v.t.	Overdag	E. Teijgeler	11	0	W3
15-08-21	Zomer-, kraamverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Op: 05:22	03:20 – 05:25	F.A. van Meurs	17	0	NO2
17-08-21	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 21:00	22:00 – 00:00	F.V. van der Lans	16	0	W3
14-09-21	Paarverblijfplaatsen, Winterverblijfplaatsen functioneel leefgebied	Onder: 19:59	00:10 – 02:10	A. Meijer	14	0	O2

*Onderzochte vleermuissoorten: ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis.

Tabel 1: Onderzoek momenten vleermuisonderzoek en weergegevens met eigen waarnemingen in het veld.

3.2 Volledigheid onderzoek

3.2.1 Algemeen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. De onderzoeksperiode voor al de betreffende soorten is optimaal. De inventarisatie blijft echter een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een

initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is hieraan dan ook invulling gegeven.

3.2.2 Vleermuizen

Het is aannemelijk dat te allen tijde 75% van het plangebied te goed te overzien was. Het plangebied had een overzichtelijke indeling en een beperkt onderzoeksgebied. Ook liep de ervaren onderzoeker constant rond waardoor hij konden inspelen op de actuele situatie. De aandacht voor het vleermuisonderzoek is hoofdzakelijk uitgegaan naar de te kappen bomen. Hier waren de potenties voor vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de verblijfplaatsen worden gelokaliseerd. De technische inspectie naar de boomholtes geldt als één van de zomerbezoeken. Tijdens dit bezoek kon worden bekeken of de boomholtes in gebruik waren door vleermuizen.

Voor het onderzoek naar winterverblijven en paarverblijfplaatsen was 1 onderzoeker voldoende. Het zwermen bij winterverblijfplaatsen speelt zich altijd langdurig af en baltsgedrag wordt vertoond voor langere perioden op een avond. Door constant door het plangebied heen en weer te lopen kan in een kort tijdsbestek het aantal en de locatie van de paarterritoria worden gelokaliseerd.

Bij onderzoek naar vleermuizen zijn onderzoekers bij elk onderzoek uitgerust met:

- Batdetectors (Petterson D240X),
- Opnameapparatuur voor de batdetector (Edirol),
- Warmtebeeldcamera (Pulsar XP 28 en/of Pulsar XP38),
- Verrekijker,
- Zaklamp.

4 Resultaten nader onderzoek

4.1 Vleermuizen

Gedurende de veldonderzoeken zijn in totaal twee vleermuissoorten waargenomen (zie Figuur 3):

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis

Soorten
 ● Gewone Dwergvleermuis
 ● Ruige Dwergvleermuis
 ■ Plangebied

Figuur 3: In en rondom het plangebied aangetroffen soorten vleermuizen. Kaartbron: Openstreetmaps

4.1.1 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden 9 waarnemingen van gewone dwergvleermuizen verricht (zie Figuur 4).

Soorten
Gewone Dwergvleermuis
▲ Paarverblijfplaats
● foeragerend
● overvliegend
■ Plangebied

Figuur 4: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis en waargenomen gedrag. Kaartbron: Openstreetmaps

Vaste rust- en verblijfplaatsen

- Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig.
- Buiten het plangebied is één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze vleermuis is baltsend rond de voorzijde van de Sasboutstraat 138 t/m 160. De exacte locatie van de paarverblijfplaats is onbekend.

Functioneel leefgebied

- Het plangebied wordt diffuus gebruikt als vliegroute. Structurele waarnemingen in een bepaalde richting zijn tijdens het onderzoek niet waargenomen. Een vliegroute is afwezig.
- De bomen rondom het plangebied worden gebruikt als foerageergebied voor de dieren die vaste rust- en verblijfplaatsen hebben binnen het plangebied. Het foerageergedrag is kortstondig en er zijn niet structureel grote aantallen foeragerende dieren waargenomen.

4.1.2 Ruige dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werd 1 waarneming van ruige dwergvleermuis verricht. Het betreft een overvliegend individu. Een vaste rust- en verblijfplaats van ruige dwergvleermuis is afwezig binnen en direct rondom het plangebied. Het plangebied wordt niet gebruikt als essentieel onderdeel van een vliegroute en/of foerageergebied.

4.1.3 Rosse vleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek zijn geen waarnemingen verricht van rosse vleermuis. Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied zijn afwezig.

4.2 Conclusie onderzoeksresultaten

- Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis aanwezig. Essentieel functioneel leefgebied is afwezig.
- Buiten het plangebied is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen.

5 Effectbeoordeling

5.1 Gewone dwergvleermuis

De dichtstbijzijnde aangetroffen vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis is aangetroffen op 11 meter van het plangebied. De werkzaamheden betreffen nieuwbouw. De vaste rust- en verblijfplaats valt buiten de effectafstand van de werkzaamheden. Negatieve effecten op de verblijfplaats wordt niet verwacht. De Wet natuurbescherming (Art 3.5 lid 2 en 4) wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

5.2 Ruige dwergvleermuis

Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied/vliegroute) van ruige dwergvleermuis zijn binnen en direct rondom het plangebied niet aangetroffen. De werkzaamheden betreffen kap van bomen en nieuwbouw. De Wet natuurbescherming (Art 3.5 lid 2 en 4) wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

5.3 Rosse vleermuis

Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied/vliegroute) van rosse vleermuis zijn binnen en direct rondom het plangebied niet aangetroffen. De werkzaamheden betreffen kap van bomen en nieuwbouw. De Wet natuurbescherming (Art 3.5 lid 2 en 4) wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

6 Maatregelen

Vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied/vliegroute) is binnen en direct rondom het plangebied afwezig. De werkzaamheden betreffen kap van bomen en nieuwbouw. Wet natuurbescherming (Art 3.5 lid 2 en 4) wordt niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig. Het treffen van maatregelen is derhalve niet nodig.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

In opdracht van Van Wijnen Projectontwikkeling West heeft Ecoresult B.V. een nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in het plangebied: Teding van Berkhoutlaan, Delft. De aanleiding van dit verzoek is de voorgenomen kap van bomen en nieuwbouw van woningen. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op vleermuizen. De Wet natuurbescherming kan hierdoor worden overtreden.

In voorliggend hoofdstuk zijn de aangetroffen potenties en vervolgstappen uitgesplitst in onderstaande tabel. Voor een nadere uitwerking wordt verwezen naar Hoofdstuk 4 (Resultaten onderzoek) en Hoofdstuk 5 (Effectenbeoordeling).

Soort	Functie plangebied en omgeving	Aantal	Negatief effect	Ontheffing nodig	(Mitigerende) maatregelen	(Mitigerende) maatregelen (aantal)
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	1	Nee	Nee	Nee	Nee
	Essentieel functioneel leefgebied	0	Nee	Nee	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen, essentieel functioneel leefgebied	0	Nee	Nee	Nee	Nee
Rosse vleermuis	Vaste rust- en verblijfplaatsen, essentieel functioneel leefgebied	0	Nee	Nee	Nee	Nee

Tabel 2: Onderzochte en/of aangetroffen beschermde soorten binnen en buiten het plangebied en vervolgstappen

Overige aanbevelingen met betrekking tot vrijgestelde soorten en vogels, zoals benoemd in de quickscan² blijven van kracht.

² Vries, K. de, 2021

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 Literatuur

Vries, K. de. 2021. Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Teding van Berkhoutlaan, Delft. Rapportkenmerk ER20200226v05. Ecoresult B.V., Dordrecht.

8.2 Internet

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)

<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2021

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Voorwaarden ontheffing

Een ontheffing (of een vrijstelling) kan uitsluitend worden verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

1. Geen andere bevredigende oplossing:
 - De vraag of er een bevredigende andere oplossing is, bestaat uit drie delen:
 - Wat is het probleem of de specifieke situatie waarom de handeling plaatsvindt?
 - Zijn er andere oplossingen voor dit probleem?
 - Indien er andere oplossingen zijn, welke gevolgen heeft dit dan voor de verbodsbepalingen?
2. Sprake van een in de wet genoemd belang
 - Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:
 - In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats:
 - Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom:
 - In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten:
 - Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben:
 - Voor soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:
 - In het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid.
 - In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
 - Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren.
 - Ter bescherming van flora en fauna.
 - Voor onderzoek en onderwijskundige doelen.
 - Voor het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doelen samenhangende teelt.
 - Om kleine hoeveelheden van bepaalde vogels onder bepaalde omstandigheden te vangen, te houden of te gebruiken.
3. Geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

- Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime, voor soorten van de Vogelrichtlijn is dit: "De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort"
- Om te beoordelen of aan deze criteria wordt voldaan, moeten de volgende vragen worden beantwoord:
 - Wat is de staat van instandhouding (van de populatie) van de soort (in zijn natuurlijk verspreidingsgebied)?
 - Wat is het effect van het verlenen van de ontheffing op de betrokken populatie(s)?
- Om te beoordelen of aan deze voorwaarden wordt voldaan zal een toetsing van de belangen en de alternatieven plaatsvinden en een ecologische toetsing. De richtlijn voor het behandelen van een aanvraag bedraagt 13 weken met de mogelijkheid om dit eenmalig te verlengen met 7 weken. In de praktijk wordt hier soms (sterk) van afgeweken.